

Natur og miljø
Skovløkken 4, Tejn 3770 Allinge

Bornholms Regionskommune
Center for Natur, Miljø og Fritid
Skovløkken 4, Tejn
3770 Allinge
Att. Tine Kent Egedal og Ole Holm Pedersen

Bornholms Regionskommune
Center for Natur, Miljø og Fritid
Natur og miljø
nm@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

Sendt i kopi til:
Preben Christoffersen
Strandvejen 10
3720 Aakirkeby

16. juni 2022

J. nr. 21/15669

Afgørelse om Ikke miljøvurderingspligt for vandplansprojekt ved Slusegård Vandmølle på matr.nr. 153 Pedersker

Bornholms Regionskommune har den 2. juni 2021 modtaget en ansøgning med tilhørende bilag om et vandplansprojekt ved Slusegård Vandmølle, Øle Å på matr.nr. 153, Pedersker. Ansøgningen er indsendt af Bornholms Regionskommune, Center for Natur, Miljø og Fritid, som er bygherre. Bygherre har den 28. april 2022 indsendt supplerende oplysninger til sagen i form af endelig projektbeskrivelse og den 29. april i form af to kortbilag.

Afgørelse

Bornholms Regionskommune har vurderet, at projektet ikke vil resultere i væsentlige miljøpåvirkninger og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse (VVM-pligt). Afgørelsen er truffet i henhold til miljøvurderingsloven¹ § 21, stk. 1.

I afgørelsen er der lagt vægt på følgende forhold:

- At projektet tilsigter at forbedre de økologiske forhold i vandløbet og herunder særligt passageforholdene for fisk (primært ørred) i vandløbet
- At projektet ikke strider mod den planlægningsmæssige anvendelse af området
- At der ikke vurderes at være væsentlige negative miljøpåvirkninger af projektet
- At projektets mindre væsentlige påvirkninger overvejende er positive.
- At projektet ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder eller potentielle leveområder for Bilag IV-arter
- At der ikke er kendskab til yderligere projekter, der vil kunne medføre en væsentlig kumulativ effekt.

Denne afgørelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for tre år, efter at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år jf. miljøvurderingslovens § 39.

¹ LBK nr. 1976 af 27/10/2021: Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Screeningsafgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om at projektet ikke skal gennem en miljøvurderingsproces. Bygherre skal derfor sørge for, at de nødvendige tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning f.eks. vandløbsloven er indhentet før projektets anlægsarbejde igangsættes.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som ansøger har oplyst og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, der er gældende på screeningstidspunktet. Hvis projektet ændres i forhold til forudsætningerne, skal ansøger anmelde de påtænkte ændringer til kommunen, så kommunen kan vurdere, om ændringen udløser krav om miljøvurdering.

Sagens oplysninger

Ansøgningen er indsendt i henhold til miljøvurderingslovens § 19, hvoraf det fremgår, at bygherre før etablering, udvidelse eller ændring af projekter omfattet af lovens bilag 2 skal indgive en skriftlig ansøgning til den myndighed, der skal behandle ansøgningen.

Projektet er omfattet af miljøvurderingsloven, bilag 2, punkt 10 'Infrastrukturprojekter', litra f 'Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af Bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb'. Kommunen er myndighed.

Ved en screening foretager kommunen en vurdering efter kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6 af, om projektet må antages at kunne medføre en væsentlig påvirkning af miljøet og dermed er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse (tidligere betegnet VVM-pligt).

Bornholms Regionskommune har gennemført en screening efter kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6. Screeningen fremgår af screeningsnotat, vedlagt som bilag 1. Bygherres ansøgning er vedlagt som bilag 2. Projektbeskrivelsen er vedlagt som bilag 3, og et kort over projektområdet udgør bilag 4.

Habilitetsvurdering

Bornholms Regionskommune, Center for Natur, Miljø og Fritid er både bygherre og miljøvurderingsmyndighed for projektet. Det har ikke været muligt at placere bygherrolleren og myndighedsrollen i forskellige centre i kommunen, da begge dele kræver faglig indsigt på vandløbs- og miljøområdet. Af hensyn til at imødegå interessekonflikter, er der derfor foretaget en fordeling af opgaver i centret, så det er forskellige medarbejdere, som varetager funktionerne som henholdsvis bygherre og myndighed. Bygherrefunktionen varetages af Ole Holm Pedersen, som har udarbejdet projektbeskrivelsen og er ansvarlig for den fysiske gennemførelse af projektet. Tine Kent Egedal står for den administrative del af projektet og har samtidig medvirket som berørt myndighed i screeningen for miljøvurderingspligt.

Myndighedsfunktionen varetages af Mette Nordvig Sonne og Katrine Høst. Afdelingsleder er blevet orienteret om interessekonflikten og har godkendt løsningen og den materielle afgørelse. Bornholms Regionskommune lader samtidig interessekonflikten fremgå tydeligt af afgørelsen, for på den måde at sikre gennemsigtighed.

Projektbeskrivelse

Det anmeldte projekt har til formål at skabe bedre økologiske forhold i vandløbet Øle Å, herunder bedre passagemulighed for vandløbsfaunaen ved Slusegård vandmølleanlæg på matr.nr. 153, Pedersker på adressen Strandvejen 10, 3720 Aakirkeby.

Projektet gennemføres af Bornholms Regionskommune, Center for Natur, Miljø og Fritid. Arealet ejes af Preben Christoffersen, Strandvejen 10, 3720 Aakirkeby.

Projektet behandles også i henhold til vandløbsloven vedr. regulering af vandløbet og naturbeskyttelsesloven vedr. beskyttede naturarealer. Projektet er endvidere blevet behandlet i henhold til museumsloven vedr. beskyttede fortidsminder, naturbeskyttelsesloven vedr. fortidsmindebeskyttelseslinje, skovloven vedr. tiltag på fredskovspligtige arealer, naturbeskyttelsesloven vedr. strandbeskyttelseslinje og bygningsfredninger.

Projektbeskrivelse fra ansøgningsmaterialet

Ved Slusegårds vandmølle anlæg forhindres den frie passagemulighed for både opstrøms og nedstrøms migrerende fisk af de forskellige dæmnings- og sluseanlæg. Derfor er kommunen, af staten, blevet pålagt at finde en løsning, således at den frie passagemulighed genoprettes. Projektet går ud på at lede Øle Ås hovedstrøm uden om vandmølle anlægget således, at der skabes fri passagemulighed for vandløbsfaunaen. Dette skal gøres på en måde, så vandmølle anlægget ikke mister sit oprindelige udseende og funktion. Projektet indeholder følgende elementer: Oprensning af mølledammen, renovering og tætning af dæmninger og sluser, udvidelse af eksisterende omløb og etablering af ny dæmning. Se endvidere vedlagte projektbeskrivelse (bilag 3).

For at forebygge væsentlige skadelige virkninger for miljøet udføres følgende tiltag:

- I projekteringen af projektet er der taget store hensyn til de kulturhistoriske værdier.

Projektets miljøpåvirkninger

Bornholms Regionskommune har screenet projektet efter kriterierne på bilag 6 til miljøvurderingsloven, se vedlagte screeningsskema. Herunder beskrives de væsentligste emner.

Projektområdet er beliggende i landzone. Bornholms Regionskommunes landzonemyndighed har vurderet, at projektet ikke kræver en landzonetilladelse, idet arealernes anvendelse forbliver den samme, og de nævnte ændringer i denne kontekst ikke er væsentlige nok til, at der stilles krav om landzonetilladelse.

Projektområdet er beliggende inden for kystnærhedszonen. Dette vurderes at være uden betydning for projektet, idet projektet ikke indeholder ny bebyggelse eller nye anlæg, som er i modstrid med kystnærhedszonen.

Projektområdet ligger indenfor udpegninger af kulturarvsareal og kulturmiljøområde i Kommuneplan 2020, netop pga. vandmølle anlæggene. Projektet er med til at bevare de kulturhistoriske værdier i og omkring anlægget og vurderes derfor ikke at være i strid med udpegningerne.

Projektområdet er beliggende i et område udpeget som særligt værdifuldt landskab i Kommuneplan 2020. Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at projektet ikke har en negativ betydning i forhold til de landskabelige værdier.

Projektområdet er beliggende i et område udpeget med både regionale og nationale geologiske interesser i Kommuneplan 2020. Det vurderes ikke, at disse værdier forringes i forbindelse med realiseringen af projektet, da det er begrænset, hvad der sker af nye anlægsarbejder, og idet skifferlag ikke berøres.

Projektområdet ligger indenfor udpegningen eksisterende natur og eksisterende økologiske forbindelser i Kommuneplan 2020. Mølledammen og vandløbet opretholdes og forbedres ved projektet, hvorfor projektet ikke vurderes at stride mod udpegningen af eksisterende natur. Projektet vil bevirke, at områdets potentiale som spredningskorridor vil blive styrket, primært for ørred, da forholdene i vandløbet bliver forbedret. Projektet vurderes derfor at understøtte kommuneplanens udpegning af området som eksisterende økologisk forbindelse.

Øle Å og mølledammen er begge omfattet af naturbeskyttelsesloven² som henholdsvis beskyttet vandløb og beskyttet sø. Projektets formål er at adskille vandløbet og dammen, i det omfang det kan lade sig gøre, uden at sænke vandstanden i dammen. Dette ses som positive tiltag, både for vandløbet og søen. En gennemførelse af projektet vil i anlægsfasen have en midlertidig negativ indvirkning på miljøet lokalt, da økosystemerne forstyrres, og det ikke kan undgås, at der løsnes sediment, som strømmer til nedstrøms vandløbsstrækning.

² LBK nr. 1986 af 27/10/2021: Lovbekendtgørelse om naturbeskyttelse

Når anlægsfasen er afsluttet, vurderes det, at projektet alene vil have en positiv indvirkning på miljøet, eftersom overskydende slam, der indeholder organisk stof og næringsstoffer, bliver fjernet fra mølledammen, og idet det omlagte vandløb medfører fri faunapassage og forbedrede iltforhold i vandløbet, når hovedparten af vandet ikke længere ledes gennem mølledammen. Sammenfattende vurderes det, at en gennemførelse af projektet ved Slusegård Vandmølle, vil påvirke vandmiljøet positivt. Dele af projektet kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, og projektet kræver tilladelse i henhold til vandløbsloven³.

Projektområdet er ikke beliggende i et Natura 2000-område, men umiddelbart nord for Natura 2000-område nr. 164 Dueodde. Øle å løber fra projektområdet videre igennem Natura 2000-området. Naturtypen 'Vandløb med vandplaner' er på udpegningsgrundlaget for området. Øle Å kan nedstrøms projektområdet blive påvirket kortvarigt under anlægsfasen, idet der i forbindelse med udvidelse af det eksisterende omløb kan løsnes sediment, som strømmer til nedstrøms vandløbsstrækning. Påvirkningen vurderes efter anlægsfasen udelukkende at være positiv for vandløbet, idet projektet vil forbedre forholdene i vandløbet, primært i forhold til ørreden men også til gavn for den øvrige flora og fauna, der er tilknyttet vandløb. Idet den negative påvirkning således vurderes at være begrænset og midlertidig, og idet projektets samlede påvirkning på vandløbet vurderes at være positiv, vurderes det i henhold til § 6 i habitatbekendtgørelsen⁴ at projektet ikke kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Mølleanlægget er fredet og registreret som beskyttet fortidsminde. Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at det ansøgte er med til at bevare de kulturhistoriske værdier i og omkring anlægget, idet eksisterende dæmninger og sluser som en del af projektet renoveres eller udskiftes, og projektet bevirker, at oversvømmelser af anlægget bedre vil kunne undgås. Slots- og Kulturstyrelsen har givet dispensation i forhold til museumsloven til de dele af projektet, der påvirker selve det fredede fortidsminde. Slots- og Kulturstyrelsen har ikke haft bemærkninger til screeningen.

Projektområdet er beliggende inden for fortidsmindebeskyttelseslinje. Bornholms Regionskommune vurderer, at projektet ikke har en negativ påvirkning i forhold til indsigten til eller udsigten fra vandmølleanlægget eller det kulturhistoriske miljø, anlægget er en del af. Bornholms Regionskommune har meddelt dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til projektet.

Bornholms Museum har ikke haft kommentarer til screeningen, men har aftalt med bygherre, at museet skal kontaktes, når gravearbejdet udføres, så museet kan overvåge dette.

Projektområdet er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratet har meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til projektet og har ikke haft bemærkninger til screeningen.

Projektområdet er beliggende i et område omfattet af en æstetisk fredning. Projektet vurderes ikke at være i modstrid med deklARATIONENS bestemmelser. Arealet, hvor det opgravede materiale udlægges, er også omfattet af en fredning, 'Strandmarksfredningen'. Når materialet udlægges i et plant og "tyndt" lag, så der ikke sker terrænændringer, og marken stadig dyrkes på almindelig vis, vurderes det ikke at medføre en væsentlig påvirkning og kræve dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Der er observeret en række arter af flagermus i området, som alle er Bilag IV-arter (vandflagermus, Brandts/skægflagermus, frynseflagermus, dværgflagermus, pipistrelflagermus, Leislers flagermus, sydflagermus, brun langøre, trolldflagermus). Projektet vurderes ikke at have en negativ påvirkning på levevilkårene for flagermus. En oprensning af dammen kan medføre øget liv i søen bl.a. i form af insekter, hvilket kan have en positiv påvirkning i forhold til fødetilgængeligheden for flagermus. Der skal i forbindelse

³ LBK nr. 1217 af 25/11/2019: Lovbekendtgørelse om vandløb

⁴ BKG nr. 2091 af 12/11/2021: Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

med udvidelsen af det eksisterende omløb skoves enkelte træer. Det vurderes, at de pågældende træer ikke indeholder hulheder eller sprækker, som kan udgøre yngle- eller rastesteder for flagermus.

Der er registreret Bilag IV-arterne stor vandsalamander og springfrø i mølledammen (registrering fra 2020). En oprensning af dammen, der vil genetablere dammen med åbent vandspejl, vurderes at gavne levevilkårene for stor vandsalamander og springfrø. Idet vandløbet i højere grad bliver adskilt fra dammen, vil vandets opholdstid i dammen blive længere. Dette medfører, at vandet kan nå at blive varmere, hvilket yderligere vil gavne forholdene for springfrø og stor vandsalamander.

Følgende arter, som er registreret i området, er rødlistede⁵: Vandstær, Brandts flagermus, frynseflagermus og leislars flagermus. Projektet vurderes ikke at have en negativ påvirkning på leveforholdene for flagermus i området, se vurderingen ovenfor vedrørende Bilag IV-arter. Vandstær er knyttet til vandløb. Eftersom projektet vurderes at have en positiv effekt på vandløbet, vurderes projektet ikke at påvirke leveforholdene for vandstær i området negativt.

I en udarbejdet forundersøgelse for projektet er det nævnt, at projektet vil forbedre forholdene for opstrøms og nedstrøms migrerende havørred og ål. Ål er rødlistet i kategorien *kritisk truet* (CR).

Projektet påvirker lokale oversvømmelsesrisici positivt, idet oversvømmelsesrisikoen for mølledammen og området omkring reduceres, når Øle Å i højere grad ledes uden om dammen.

Bygherre udfører på omtrent samme tidspunkt et nogenlunde tilsvarende projekt opstrøms i Øle Å ved Ågård Vandmølle (knap 4 km fra Slusegård Vandmølle i fugleflugtslinje), hvor der sker oprensning af mølledam, renovering og tætning af dæmning og sluse samt etablering af nyt omløb. Dette projekt skal også skabe bedre økologiske forhold i vandløbet herunder bedre passagemulighed for vandløbsfaunaen. De to projekter vurderes både hver for sig og sammen at have en positiv påvirkning på forholdene i Øle Å.

Samlet er det Bornholms Regionskommunes vurdering, at projektet hverken i sig selv eller sammen med andre projekter vil resultere i væsentlige miljøpåvirkninger.

Høring

Ansøgningsskema og ansøgningsmateriale har været i høring hos berørte myndigheder fra den 2. maj til den 16. maj 2022. Bornholms Regionskommune har vurderet, at der ud over kommunen selv er følgende eksterne berørte myndigheder, som også er blevet hørt: Miljøstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Slots- og Kulturstyrelsen, Kystdirektoratet og Bornholms Museum. Høringssvar er indarbejdet i screeningskema i bilag 1.

Udkast til afgørelse har været sendt i høring hos ansøger og lodsejer i 7 dage fra den 8. juni. Der er ikke indkommet nogen bemærkninger.

Offentliggørelse

Screeningsafgørelsen og det tilhørende screeningskema, ansøgningsskema, projektbeskrivelse og oversigtskort meddeles til sagens parter og offentliggøres samtidig på Bornholms Regionskommunes hjemmeside www.brk.dk den 16. juni 2022.

Klagevejledning

Afgørelsen om ikke miljøvurderingspligt kan påklages for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. miljøvurderingsloven § 49, stk. 1. Miljø- og Fødevarerklagenævnet er klageinstans.

⁵ De arter, der omtales som rødlistede, omfatter arter med kategorierne *regionalt uddød* (RE), *kritisk truet* (CR), *truet* (EN), *sårbar* (VU), *næsten truet* (NT) og *utilstrækkelige data* (DD) på den danske rødliste.

Det kan være svært at afgøre, om der er tale om et retligt spørgsmål. I korthed kan siges, at retlige spørgsmål drejer sig om, hvorvidt reglerne i miljøvurderingsloven er overholdt.

Klageberettiget er miljø- og fødevareministeren og enhver med retlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er offentliggjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

Klagefristen er den **14. juli 2022**.

Du klager via Klageportalen, som du kan finde link til på forsiden af klagenævnenes hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. For offentlige myndigheder, foreninger og organisationer er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Bornholms Regionskommune. Hvis Bornholms Regionskommune fastholder afgørelsen, sender Bornholms Regionskommune klagen videre til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning herom til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme om en klage efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1 skal have opsættende virkning.

Du kan læse mere om gebyrordning og klage på [Nævneshus](http://naevneneshus.dk).

Hvis sagen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden for 6 måneder fra modtagelsen af afgørelsen.

Venlig hilsen

Katrine Høst
Landskabsforvalter

Bilag 1

Skema til brug for screening (VVM-pligt)

16. juni 2022

Myndighed Screening for miljøvurderingspligt	Bornholms Regionskommune
Basis oplysninger	Tekst
Projektbeskrivelse – jf. anmeldelsen:	Projektet er et vandplansprojekt ved Slusegård Vandmølle, som har til formål at skabe bedre økologiske forhold i vandløbet herunder bedre passagemulighed for vandløbsfaunaen. Ved Slusegårds vandmølleanlæg forhindres den frie passagemulighed for både opstrøms og nedstrøms migrerende fisk af de forskellige dæmnings- og sluseanlæg. Derfor er kommunen, af staten, blevet pålagt at finde en løsning, således at den frie passagemulighed genoprettes. Projektet går ud på at lede Øle Ås hovedstrøm uden om vandmølleanlægget således, at der skabes fri passagemulighed for vandløbsfaunaen. Dette skal gøres på en måde, så vandmølleanlægget ikke mister sit oprindelige udseende og funktion. Projektet indeholder følgende elementer: Oprensning af mølledammen, renovering og tætning af dæmninger og sluser, udvidelse af eksisterende omløb og etablering af ny dæmning. Se endvidere vedlagte projektbeskrivelse i bilag 3.
Navn og adresse på bygherre	Bornholms Regionskommune Center for Natur, Miljø og Fritid Skovløkken 4, 3770 Allinge
Bygherres kontaktperson og telefonnr.	Ole Holm Pedersen: E-mail: ole.holm.pedersen@brk.dk Tlf: 5692 2056 (projektbeskrivelse og fysisk gennemførelse) Tine Kent Egedal: E-mail: tine.kent.egedal@brk.dk Tlf: 5692 2208 (administrative del af projektet)
Projektets placering	Strandvejen 10 3720 Aakirkeby Matr. 153, Pedersker
Projektet berører følgende kommuner	Bornholms Regionskommune

Oversigtskort i målestok

Kortbilag

Kort over bortkørsel og placering af opgravet materiale fra mølledammen

Forholdet til miljøvurderingsloven ¹	Ja	Nej			
Er anlægget opført på bilag 1 til miljøvurderingsloven	X	X	Hvis ja, er det obligatorisk VVM-pligtigt		
Er anlægget opført på bilag 2 til miljøvurderingsloven	X		Hvis ja, skal der gennemføres en screening, hvis nej, er anlægget ikke omfattet af VVM-reglerne og skal derfor ikke screenes. Projektet er omfattet af pkt. 10 'Infrastrukturprojekter', litra f 'Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af Bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb'		
	Ikke relevant	Ja	Bør undersøges	Nej	Tekst

¹ LBK nr. 1976 af 27/10/2021: Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Anlæggets karakteristika:				
1. Arealbehovet i ha:				Ca. 0,14 ha
2. Er der andre ejere end bygherre?		X		Preben Christoffersen Strandvejen 10 3720 Aakirkeby E-mail: info@cafe-slusegaard.dk
3. Det bebyggede areal i m ² og bygningsmasse i m ³				Ingen bygninger i projektet
4. Anlæggets maksimale bygningshøjde i m:				Ingen bygninger i projektet
5. Anlæggets kapacitet for så vidt angår flow og opbevaring af: Råstoffer – type og mængde: Mellemprodukter – type og mængde: Færdigvarer – type og mængde:				Mudder fra opgravning af mølledam udspreddes og nedpløjes på mark på matr.nr. 18a, Pedersker.
6. Anlæggets kapacitet for strækingsanlæg:				Ikke relevant
7. Anlæggets længde for strækingsanlæg:				Ikke relevant
8. Anlæggets behov for råstoffer – type og mængde: I anlægsfasen: I driftsfasen:				Kun lidt mørtel til tætning af sandstensmure og sandstensunderløb samt træ til den nye sluseport. Intet behov.
9. Behov for vand – kvalitet og mængde: I anlægsfasen:				Intet behov.

I driftsfasen:					Intet behov.
10. Forudsætter anlægget etablering af yderligere vandforsyningskapacitet:				X	Intet behov.
11. Affaldstype og mængder, som følge af anlægget:					
Farligt affald:					Intet.
Andet affald:					Intet.
Spildevand:					Intet.
12. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger:				X	Bornholms Regionskommunes spildevandsmyndighed har ingen indvendinger mod projektet, da kapaciteten og vandføringen i vandløbet forbedres, og det derfor ikke påvirker den eksisterende udledning af spildevand og tag- og overfladevand opstrøms negativt, og da der ikke skal oppumpes grundvand eller afledes mere spildevand end hidtil.
13. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj:				X	Der er kun støj i anlægsfasen fra de maskiner, som anvendes til opgravning og bortkørsel af jord. Støj fra disse kan sammenlignes med støj fra almindelig landbrugsdrift. Der er ikke støj i driftsfasen.
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening:				X	Projektet omfatter ikke særlige kilder til luftforurening.
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener:				X	Projektet vurderes hverken i anlægs- eller driftsfasen at medføre vibrationsgener.
16. Vil anlægget give anledning til støvgener:				X	Der er tale om et begrænset gravearbejde i fortrinsvis fugtigt/vådt materiale, hvorfor eventuel støvudvikling vil være begrænset og vurderes ikke at kunne give anledning til gener for omkringboende. I driftsfasen vil der ikke være støvgener.
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener:				X	Der vurderes, at hverken anlægsarbejdet eller den efterfølgende drift kan give anledning til lugtgener.
18. Vil anlægget give anledning til lysgener:				X	Der vil ikke være belysning i projektet, hverken under anlæg eller i drift.

19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld:				X	Gennemførelse af projektet vurderes ikke at udgøre en særlig risiko for uheld.
Anlæggets placering					
20. Forudsætter anlægget ændring af den eksisterende arealanvendelse:				X	Der sker som del af projektet en udvidelse af det eksisterende omløb af Øle Å. Dette betyder, at mere areal anvendes til vandløb frem for den nuværende arealanvendelse, som er afgræsset areal med enkeltstående træer grænsende op til skov. Der vurderes at være tale om en meget begrænset og ikke-væsentlig ændring af den eksisterende arealanvendelse.
21. Forudsætter anlægget ændring af en eksisterende lokalplan for området:				X	Der er ikke nogen lokalplan for området.
22. Forudsætter anlægget ændring af kommuneplanen:				X	<p>Projektet strider ikke mod kommuneplanen.</p> <p>Projektområdet ligger indenfor udpegninger af kulturarvsareal og kulturmiljøområde, netop pga. vandmøleanlæggene. Projektet er med til at bevare de kulturhistoriske værdier i og omkring anlægget og vurderes derfor ikke at være i strid med udpegningerne.</p> <p>Projektområdet er beliggende i et område udpeget som særligt værdifuldt landskab i Kommuneplan 2020. Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at projektet ikke har en negativ betydning i forhold til de landskabelige værdier.</p> <p>Projektområdet er beliggende i et område udpeget med både regionale og nationale geologiske interesser i Kommuneplan 2020. Regionalt pga. ådal og istidserosioner. Nationalt fordi der er særlige skifferforekomster langs åløbet. Det vurderes ikke, at disse værdier forringes i forbindelse med realiseringen af projektet, da det er begrænset, hvad der sker af nye anlægsarbejder, og skifferlag ikke berøres.</p> <p>Projektområdet ligger indenfor udpegningen eksisterende natur</p>

					og eksisterende økologiske forbindelser. Møledammen og vandløbet opretholdes og forbedres ved projektet, hvorfor projektet ikke vurderes at stride mod udpegningen af eksisterende natur. Projektet vil bevirke, at områdets potentiale som spredningskorridor vil blive styrket, primært for ørred, da forholdene i vandløbet bliver forbedret. Projektet vurderes derfor at understøtte kommuneplanens udpegning af området som eksisterende økologisk forbindelse.
23. Indebærer anlægget behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner:				X	Anlægget vil ikke medføre begrænsninger på anvendelsen af omkringliggende arealer.
24. Vil anlægget udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer og grundvand:				X	Der er ikke udpeget råstofinteresseområder eller råstofvindingsområder i Råstofplan 2016 indenfor projektområdet. Projektområdet er ikke beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser.
25. Indebærer anlægget en mulig påvirkning af sårbare vådområder:				X	Projektet vurderes ikke at påvirke sårbare vådområder.
26. Er anlægget tænkt placeret inden for kystnærhedszonen:		X			Projektområdet ligger inden for kystnærhedszonen.
27. Forudsætter anlægget rydning af skov:				X	Projektets gennemførelse kræver fældning af enkelte træer. Den nordligste del af projektområdet er omfattet af fredskovspligt. Der er dog kun sporadisk træer i projektområdet. Miljøstyrelsen har givet tilladelse i henhold til skovloven til projektet. Enkelte træer vil blive fjernet ved udførelsen af projektet, men dette vurderes at have underordnet betydning i forhold til den nuværende skovs tilstand. Umiddelbart vest for projektområdet er der sammenhængende skov.
28. Vil anlægget være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker:				X	Bornholms Regionskommune er ikke bekendt med, at der skulle være planer for naturparker, reservater eller lignende i projektområdet.

					Projektets karakter er i øvrigt ikke til hinder for en eventuelt fremtidig etablering af naturpark, reservat eller lignende
29. Tænkes anlægget placeret i Vadehavsområdet:				X	Ikke relevant
30. Kan anlægget påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder –					
Nationalt:		X			Øle å og mølledammen er begge omfattet af naturbeskyttelsesloven ² som henholdsvis beskyttet vandløb og beskyttet sø. Projektets formål er at adskille vandløbet og dammen, i det omfang det kan lade sig gøre, uden at sænke vandstanden i dammen. Dette ses som positive tiltag, både for vandløbet og søen. Det opgravede materiale køres væk, hvilket ligeledes er positivt. Dele af projektet kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.
Internationalt (Natura 2000):				X	Projektområdet ligger umiddelbart nord for Natura 2000-område nr. 164 Dueodde. Øle Å løber fra projektområdet videre igennem Natura 2000-området. Naturtypen 'Vandløb med vandplaner' er på udpegningsgrundlaget for området. Øle Å kan nedstrøms projektområdet blive påvirket kortvarigt under anlægsfasen, idet der i forbindelse med udvidelse af det eksisterende omløb kan løsnes sediment, som strømmer til nedstrøms vandløbsstrækning. Påvirkningen vurderes efter anlægsfasen udelukkende at være positiv for vandløbet, idet projektet vil forbedre forholdene i vandløbet, primært i forhold til ørreden men også til gavn for den øvrige flora og fauna, der er tilknyttet vandløb. Idet den negative påvirkning således vurderes at være begrænset og midlertidig, og idet projektets samlede påvirkning på vandløbet vurderes at være positiv, vurderes der ikke at ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området.

² LBK nr. 1986 af 27/10/2021: Lovbekendtgørelse om naturbeskyttelse

<p>Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV:</p>		X			<p>Der er observeret en række arter af flagermus i området, som alle er Bilag IV-arter (vandflagermus, Brandts/skægflagermus, frynseflagermus, dværgflagermus, pipistreflagermus, Leislers flagermus, sydflagermus, brun langøre, troldflagermus). Nogle af dem er også rødlistede. Projektet vurderes ikke at have en negativ påvirkning på levevilkårene for flagermus. En oprensning af dammen kan medføre øget liv i søen bl.a. i form af insekter, hvilket kan have en positiv påvirkning i forhold til fødetilgængeligheden for flagermus. Der skal i forbindelse med udvidelsen af det eksisterende omløb skoves enkelte træer. Det vurderes, at de pågældende træer ikke indeholder hulheder eller sprækker, som kan udgøre yngle- eller rastesteder for flagermus.</p> <p>Der er registreret Bilag IV-arterne stor vandsalamander og springfrø i mølledammen (registrering fra 2020). En oprensning af dammen, der vil genetablere dammen med åbent vandspejl, vurderes at gavne levevilkårene for stor vandsalamander og springfrø. Idet vandløbet i højere grad bliver adskilt fra dammen, vil vandets opholdstid i dammen blive længere. Dette medfører, at vandet kan nå at blive varmere, hvilket yderligere vil gavne forholdene for springfrø og stor vandsalamander.</p>
<p>Forventes området at rumme danske rødlistearter:</p>		X			<p>De arter, der omtales som rødlistede, omfatter arter med kategorierne <i>regionalt uddød</i> (RE), <i>kritisk truet</i> (CR), <i>truet</i> (EN), <i>sårbar</i> (VU), <i>næsten truet</i> (NT) og <i>utilstrækkelige data</i> (DD) på den danske rødliste.</p> <p>Følgende arter, som er registreret i området, er rødlistede inden for ovennævnte kategorier: Vandstær, Brandts flagermus, frynseflagermus og Leislers flagermus. Projektet vurderes ikke at have en negativ påvirkning på leveforholdene for flagermus i området, se vurderingen ovenfor vedrørende Bilag IV-arter. Vandstær er knyttet til vandløb. Eftersom projektet vurderes at have en positiv effekt på vandløbet, vurderes projektet ikke at påvirke leveforholdene for vandstær i området negativt.</p>

					I en udarbejdet forundersøgelse for projektet er det nævnt, at projektet vil forbedre forholdene for opstrøms og nedstrøms migrerende havørred og ål. Ål er rødlistet i kategorien <i>kritisk truet</i> (CR).
31. Kan anlægget påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet:					
Overfladevand:		X			<p>En gennemførelse af projektet vil i anlægsfasen have en midlertidig negativ indvirkning på miljøet lokalt, da økosystemerne forstyrres, og det ikke kan undgås, at der løsnes sediment, som strømmer til nedstrøms vandløbsstrækning.</p> <p>Når anlægsfasen er afsluttet vurderes det, at projektet alene vil have en positiv indvirkning på miljøet, eftersom overskydende slam, der indeholder organisk stof og næringsstoffer, bliver fjernet fra mølledammen, og idet det omlagte vandløb medfører fri faunapassage og forbedrede iltforhold i vandløbet, da hovedparten af vandet ikke længere ledes til mølledammen.</p> <p>Sammenfattende vurderes det, at en gennemførelse af projektet ved Slusegård vandmølle, vil påvirke vandmiljøet positivt.</p>
Grundvand:				X	Projektområdet ligger udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), nærområde for vandindvinding, indvindingsområde udenfor OSD samt følsomme grundvandsområder. Der er ingen private eller erhvervsmæssige vandindvindingsanlæg i området.
Naturområder:				X	Der vurderes ud over selve vandløbet ikke at være naturområder med fastsatte miljøkvalitetsnormer i eller uden for projektområdet, som kan blive påvirket af projektet.
Boligområder (støj/lys og Luft):				X	Projektområdet ligger i landzonen i et område med spredt bebyggelse og vurderes ikke at medføre støj-, lys- eller

					luftgener.
32. Tænkes anlægget etableret i et tæt befolket område:				X	Projektområdet ligger i landzonen i et område med spredt bebyggelse.
33. Kan anlægget påvirke:					
Historiske landskabstræk:		X			Mølleanlægget er fredet og registreret som beskyttet fortidsminde. Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at det ansøgte er med til at bevare de kulturhistoriske værdier i og omkring anlægget. Slots- og Kulturstyrelsen har givet dispensation i forhold til museumsloven til de dele af projektet, der påvirker selve det fredede fortidsminde. Slots- og Kulturstyrelsen har ikke haft bemærkninger til screeningen. Projektområdet er beliggende inden for fortidsmindebeskyttelseslinje. Bornholms Regionskommune vurderer, at projektet ikke har en negativ påvirkning i forhold til indsigten til eller udsigten fra vandmølleanlægget eller det kulturhistoriske miljø, anlægget er en del af. Bornholms Regionskommune har meddelt dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til projektet.
Kulturelle landskabstræk:				X	Området ligger i kulturarvsareal og kulturmiljøområde, netop pga. vandmølleanlæggene. Projektet er med til at bevare de kulturhistoriske værdier i og omkring anlægget.
Arkæologiske værdier/landskabstræk:				X	Bornholms Museum har udtalt, at museet har været involveret tidligere i processen omkring projektet, og museet har ikke kommentarer til screeningen. Museet har aftalt med bygherre, at museet skal kontaktes, når gravearbejdet udføres, så museet kan overvåge dette.
Æstetiske landskabstræk:				X	Projektområdet er beliggende i et område omfattet af en æstetisk fredning. Projektet vurderes ikke at være i modstrid med deklarationens bestemmelser. Arealet, hvor det opgravede materiale udlægges, er også omfattet af en fredning 'Strandmarksfredningen'. Når materialet udlægges i et plant og

<p>Geologiske landskabstræk:</p>				<p>X</p>	<p>"tyndt" lag, så der ikke sker terrænændringer, og marken stadig dyrkes på almindelig vis, vurderes det ikke at medføre en væsentlig påvirkning og kræve dispensation fra fredningsbestemmelserne.</p> <p>Projektområdet er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratet har meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til projektet og har ikke haft bemærkninger til screeningen.</p> <p>Projektområdet er beliggende i et område udpeget som 'Særligt værdifuldt landskab' i Kommuneplan 2020. Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at projektet ikke har en negativ betydning i forhold til de landskabelige værdier.</p> <p>Projektområdet er beliggende i et område udpeget med både regionale og nationale geologiske interesser i Kommuneplan 2020. Regionalt pga. ådal og istidserosioner. Nationalt fordi der er særlige skifferforekomster langs åløbet. Det vurderes ikke, at disse værdier forringes i forbindelse med realiseringen af projektet, da det er begrænset, hvad der sker af nye anlægsarbejder, og skifferlag ikke berøres.</p>
<p>34. Kan anlægget påvirke oversvømmelsesrisiko</p>		<p>X</p>			<p>Området oplever i dag oversvømmelser ved kraftige regnfald. Projektet er en positiv påvirkning, idet oversvømmelsesrisikoen for området reduceres.</p>
<p>Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning</p>					
<p>35. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning:</p>				<p>X</p>	<p>De forventede miljøpåvirkninger (kryds i rødt felt) fremgår af ovenstående som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beliggenhed inden for kystnærhedszonen (punkt 26) • Påvirkning på nationalt beskyttet natur (punkt 30) • Området rummer Bilag IV-arter og rødlistearter (punkt 30)

- Påvirkning på overfladevand (punkt 31)
- Påvirkning på historiske landskabstræk (punkt 33)
- Påvirkning på oversvømmelsesrisici (punkt 34)

Beliggenheden inden for kystnærhedszonen vurderes at være uden betydning for projektet. Hensigten med kystnærhedszonen er at sikre, at kysterne friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af nærhed til kysten. Dette projekt indeholder ikke ny bebyggelse eller nye anlæg, som er i modstrid med kystnærhedszonen.

Projektet påvirker nationalt beskyttet natur, idet mølledammen og Øle Å er registreret som beskyttet natur i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Dammen og åen vil blive midlertidigt forstyrret i forbindelse med anlægsfasen, hvor dammen renses op, og et mindre omløb af Øle Å udvides, men herudover vurderes projektet udelukkende at have en positiv påvirkning på den beskyttede natur, idet det vil kunne forbedre de økologiske forhold i både sø og vandløb og særligt forbedre passagemulighederne for vandløbsfaunaen. Der vurderes samlet set at være tale om en positiv, men ikke væsentlig påvirkning.

Området rummer Bilag IV-arter i form af en række arter af flagermus samt stor vandsalamander og springfrø. Nogle af flagermusarterne er også rødlistede, og herudover er den rødlistede vandstær registreret i området. Arterne har levested eller fødesøgningssted i/ved vandløb og sø. Som beskrevet ovenfor vil dammen og åen blive midlertidigt forstyrret i forbindelse med anlægsfasen, men herudover vurderes projektet udelukkende at have en positiv påvirkning på vandløb og sø. Det vurderes, at påvirkningerne i anlægsfasen ikke ødelægger eller beskadiger yngle- eller rasteområder for de pågældende arter, og at projektet samlet set kan forbedre områdets potentiale som levested for Bilag IV-arter og rødlistearter. Der vurderes samlet set at være tale om en

				<p>positiv, men ikke væsentlig påvirkning.</p> <p>Projektet vil påvirke overfladevand. Som beskrevet ovenfor vil der i anlægsfasen ske en mindre forstyrrelse af vandmiljøet, men herudover vurderes det, at en gennemførelse af projektet udelukkende vil påvirke vandmiljøet positivt. Der vurderes samlet set at være tale om en positiv, men ikke væsentlig påvirkning.</p> <p>Mølleanlægget udgør et fredet og beskyttet fortidsminde, og projektet påvirker således historiske landskabstræk. Projektet bidrager til at bevare de kulturhistoriske værdier i og omkring anlægget, idet eksisterende dæmninger og sluser som en del af projektet renoveres eller udskiftes, og projektet bevirker, at oversvømmelser af anlægget bedre vil kunne undgås. Der vurderes at være tale om en positiv, men ikke væsentlig påvirkning.</p> <p>Projektet påvirker oversvømmelsesrisici positivt, idet oversvømmelsesrisikoen for mølledammen og området omkring reduceres, når Øle Å i højere grad ledes uden om dammen. Der vurderes at være tale om en positiv, men ikke væsentlig påvirkning.</p> <p>Det vurderes, at området på grund af dets kulturhistoriske og naturmæssige værdier har en sårbarhed, men at det ikke er sårbart overfor de forventede miljøpåvirkninger, idet projektet fortrinsvis medfører positive, men ikke væsentlige påvirkninger.</p>
<p>36. Er der andre anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (Kumulative forhold):</p>		<p>X</p>		<p>Bygherre udfører på omtrent samme tidspunkt et nogenlunde tilsvarende projekt opstrøms i Øle Å ved Ågård Vandmølle (knap 4 km fra Slusegård Vandmølle i fugleflugtslinje), hvor der sker oprensning af mølledam, renovering og tætning af dæmning og sluse samt etablering af nyt omløb. Dette projekt skal også skabe bedre økologiske forhold i vandløbet herunder bedre passagemulighed for vandløbsfaunaen. De to projekter vurderes både hver for sig og sammen at have en positiv, men</p>

				X	ikke væsentlig påvirkning på forholdene i Øle Å.
37. Er der andre kumulative forhold?				X	
38. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal:					Projektet vil forbedre passageforholdene for fisk i vandløbet. Projektområdet ligger næsten ved munden af Øle Å, og der er knapt 39 km målsat vandløb opstrøms Slusegård vandmølle dam, som potentielt kan have gavn af den forbedrede passage ved Slusegård. Øvrige miljøforhold vurderes alene at have en helt lokal påvirkning.
39. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen:					1 ejer af 1 matrikel I mindre grad omboende og forbipasserende.
40. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunens område:				X	Vandløbsreguleringsprojektet har alene lokal påvirkning i projektområdet og omgivelserne til dette.
41. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande:				X	Vandløbsreguleringsprojektet har alene lokal påvirkning i projektområdet og omgivelserne til dette.
42. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige – Enkeltvis: Eller samlet:				X X	Projektet vurderes at medføre mindre påvirkninger, som ikke enkeltvis kan anses for væsentlige. Projektets enkelte påvirkninger på miljøet vurderes ikke samlet set at være væsentlige.
43. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks:				X	Der er et mindre antal miljøfaktorer, der vurderes at kunne blive påvirket, og påvirkningerne vurderes fortrinsvis positive, men ikke væsentlige.
44. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen:				X	Det er meget sandsynligt, at projektet gennemføres, såfremt alle tilladelser til projektet opnås. Påvirkningernes omfang og

					kompleksitet vurderes ikke at have en karakter, som udløser krav om miljøvurdering.
45. Er påvirkningen af miljøet –					
Varig:		X			Vandløbsreguleringsprojektet gennemføres på baggrund af en række tilladelser, dispensationer og screeninger. Det vil kræve nye tilladelser, dispensationer og screeninger at ændre projektet.
Hyppig:				X	Anlægsarbejdet udføres én gang.
Reversibel:				X	Det vil kræve en ny række tilladelser, dispensationer og screeninger at føre projektområdet tilbage til nuværende tilstand. Det vurderes, at det vil være vanskeligt at opnå tilladelse til at genetablere den nuværende tilstand, idet dette bl.a. ville medføre en negativ påvirkning på vandløbets økologiske tilstand og passageforholdene for fisk i vandløbet.
Konklusion					
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at det er VVM-pligtigt:				X	Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering (VVM) i forbindelse med den ansøgte aktivitet. Afgørelsen er begrundet i: <ul style="list-style-type: none"> • At projektet tilsigter at forbedre de økologiske forhold i vandløbet og herunder særligt passageforholdene for fisk (primært ørred) i vandløbet. • At projektet ikke strider mod den planlægningsmæssige anvendelse af området. • At der ikke vurderes at være væsentlige miljøpåvirkninger af projektet. • At projektets mindre væsentlige påvirkninger

					<p>overvejende er positive.</p> <ul style="list-style-type: none">• At projektet ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder eller potentielle yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter.• At der ikke er kendskab til yderligere projekter, der vil kunne medføre en væsentlig kumulativ effekt.
--	--	--	--	--	---

Dato: 16. juni 2022 _____

Sagsbehandler: Katrine Høst _____

BEK nr. 913 af 30/08/2019

VVM-anmeldeskema

Til brug for ansøgning om screening for miljøvurderingspligt

Indsendes til Bornholms Regionskommune på e-mail til:

nmf@brk.dk

Nedenstående skema angiver de oplysninger, som skal indgives til myndighederne ved ansøgning af projekter, der er omfattet af lovens bilag 2, jf. lovens § 21. Bygherren skal, hvor det er relevant for ansøgningen om det konkrete projekt, tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6, når skemaet udfyldes. Såfremt der allerede foreligger oplysninger om de indvirkninger, projektet kan forventes at få på miljøet, medsendes disse oplysninger. Skemaet finder ikke anvendelse for sager, der behandles af Naturstyrelsen og Energistyrelsen. Skemaets oplysningskrav er vejledende og fastsat under hensyntagen til kriterierne i lovens bilag 5.

Basisoplysninger	Tekst
Projektbeskrivelse (kan vedlægges)	Se Ny projektformulering og Forundersøgelsen. Den nye projektformulering angiver de tilpasninger, som er udført på projektet for at få godkendt dette hos Slots og Kulturstyrelsen.
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherre	Bygherre: Bornholms Regionskommune Center for Natur, Miljø og Fritid Skovvej 1, 3720 Allinge
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på kontaktperson	Se ovenstående oplysninger.
Projektets adresse, matr. nr. og ejerlav	Strandvejen 10 3720 Aakirkeby
Projektet berører følgende kommune eller kommuner (omfatter såvel den eller de kommuner, som projektet er placeret i, som den eller de kommuner, hvis miljø kan tænkes påvirket af projektet)	Bornholms Regionskommune
Oversigtskort i målestok eks. 1:50.000 – Målestok angives.	Bilag 1: Oversigtskort med nuværende anlæg. Bilag 2: Placering af nyt omløbsstryg og dæmning e

Kortbilag i målestok 1:10.000 eller 1:5.000 med indtegning af anlægget og projektet (vedlægges dog ikke for strækingsanlæg)	Målestok angives: Målestok fremgår af bilag 4.		
Forholdet til VVM reglerne	Ja	Nej	
Er projektet opført på bilag 1 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM)		X	Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligtigt. Angiv punktet på bilag 1:
Er projektet opført på bilag 2 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM)	X		Hvis ja, angiv punktet på bilag 2: 10 f.

Projektets karakteristika	Tekst
1. Hvis bygherren ikke er ejer af de arealer, som projektet omfatter angives navn og adresse på de eller den pågældende ejer, matr. nr. og ejerlav	Preben Christoffersen Strandvejen 10 3720 Aakirkeby E-mail: info@cafe-slusegaard.dk
2. Arealanvendelse efter projektets realisering	
Det fremtidige samlede bebyggede areal i m ²	Ingen ændring.
Det fremtidige samlede befæstede areal i m ²	Ingen ændring.
Nye arealer, som befæstes ved projektet i m ²	Ingen ændring.
3. Projektets areal og volumenmæssige udformning	
Er der behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet og i givet fald hvor meget i m	Nej
Projektets samlede grundareal angivet i ha eller m ²	1410 m ²

Projektets bebyggede areal i m ²	0
Projektets samlede bygningsmasse i m ³	0
Projektets maksimale bygningshøjde i m	0
Beskrivelse af omfanget af eventuelle nedrivningsarbejder i forbindelse med projektet	0
4. Projektets behov for råstoffer i anlægsperioden	
Råstofforbrug i anlægsperioden på type og mængde:	Kun lidt mørtel til tætning af sandstensmure og sandstensunderløb samt træ til den nye Sluseport.
Vandmængde i anlægsperioden	Ingen.
Affaldstype og mængder i anlægsperioden	Ingen.
Spildevand til renseanlæg i anlægsperioden	Ingen.
Spildevand med direkte udledning til vandløb, søer, hav i anlægsperioden	Ingen.
Håndtering af regnvand i anlægsperioden	Det nedsiver.
Anlægsperioden angivet som mm/åå – mm/åå	09/2021-10/2022

Projektets karakteristika	Tekst	
5. Projektets kapacitet for så vidt angår flow ind og ud samt angivelse af placering og opbevaring på kortbilag af råstoffet/produktet i driftsfasen:		
Råstoffer – type og mængde i driftsfasen	Ingen.	
Mellemprodukter – type og mængde i driftsfasen	Ingen.	
Færdigvarer – type og mængde i driftsfasen	Ingen.	
Vandmængde i driftsfasen	Ingen.	
6. Affaldstype og årlige mængder, som følge af projektet i driftsfasen		
Farligt affald:	Ingen.	
Andet affald:	Ingen.	
Spildevand til renseprojekt	Ingen.	
Spildevand med direkte udledning til vandløb, sø, hav:	Ingen.	
Håndtering af regnvand	Nedsiver eller afstrømmer.	

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
7. Forudsætter projektet etablering af selvstændig vandforsyning?		X	

8. Er projektet eller dele af projektet omfattet af standardvilkår eller en branchebekendtgørelse?		X	Hvis "ja" angiv hvilke. Hvis "nej" gå til punkt 10
9. Vil projektet kunne overholde alle de angivne standardvilkår eller krav i branchebekendtgørelsen?	X		Hvis "nej" angives og begrundes hvilke vilkår, der ikke vil kunne overholdes.
10. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BRF--dokumenter		X	Hvis "ja" angiv hvilke. Hvis "nej" gå til pkt. 12.
11. Vil projektet kunne overholde de angivne BREF-dokumenter?	X		Hvis "nej" angives og begrundes hvilke BREF-dokumenter, der ikke vil kunne overholdes.
12. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BAT- konklusioner		X	Hvis "ja" angiv hvilke. Hvis "nej" gå til punkt 14.

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
13. Vil projektet kunne overholde de angivne BAT-konklusioner?	X		Hvis "nej" angives og begrundes hvilke BAT-konklusioner, der ikke vil kunne overholdes.
14. Er projektet omfattet af en eller flere af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelser om støj eller eventuelt lokalt fastsatte støjgrænser.		X	Hvis "ja" angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger eller bekendtgørelser.. Hvis "nej" gå til pkt. 17.
15. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de eventuelt lokalt fastsatte vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?	X		Hvis "nej" angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen
16. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?	X		Hvis "nej" angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen

17. Er projektet omfattet af Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening?		X	Hvis "ja" angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger, regler eller bekendtgørelser. Hvis "nej" gå til pkt. 20.
18. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening?	X		Hvis "Nej" angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.
19. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening? Såfremt der allerede foreligger oplysninger om de indvirkninger, projektet kan forventes at få på miljøet som følge af den forventede luftforurening, medsendes disse oplysninger.	X		Hvis "Nej" angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.
20. Vil projektet give anledning til støvgener eller øgede støvgener			Hvis "ja" angis omfang og forventet udbredelse.
I anlægsperioden ?		X	
- I driftsfasen?		X	

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
21. Vil projektet give anledning til lugtgener eller øgede lugtgener			Hvis "ja" angives omfang og forventet udbredelse.
- I anlægsperioden?		X	

- I driftsfasen?		X	
22. Vil anlægget som følge af projektet have behov for belysning som i aften og nattetimer vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne.			Hvis "ja" angives og begrundes omfanget.
- I anlægsperioden?		X	
- I driftsfasen?		X	
23. Er anlægget omfattet af risikobekendtgørelsen jf. bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer BEK nr. 372 af 25/04/2016 ?		X	

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
24. Kan projektet rummes inden for lokalplanens generelle formål?	X		Hvis "nej", angiv hvorfor:
25. Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer		X	Hvis "ja" angiv hvilke:
26. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer?		X	
27. Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder		X	
28. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen	X		

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
<p>29. Forudsætter projektet rydning af skov?</p> <p>(skov er et bevokset areal med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og arealet er større end ½ ha og mere end 20 m bredt.)</p>	X		Det er anført i forundersøgelsen, at projektets gennemførelse kræver fældning af enkelte træer.
<p>30. Vil projektet være i strid med eller til hinder for realiseringen af en rejst fredningssag?</p> <p>Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/</p>		X	
<p>31. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 ?</p>			
<p>32. Er der forekomst af beskyttede arter og i givet fald hvilke?</p> <p>Se bl.a. http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/</p>		X	Se bilag: Beskyttede arter.
<p>33. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste fredede område</p>			0 m. Projektet ligger indenfor et område med: Bygningsfredning. Kulturhistorisk fredning.
<p>34. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-områder, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder).</p> <p>Se Naturbeskyttelse og Natura2000 for fuglebeskyttelsesområder, habitatområder, Ramsarområder og natur- og vildtreservater.</p>			Projektet ligger 6 m nord for Natura 2000 området: Nr.164 Dueodde.

35. Vil projektet medføre påvirkninger af overfladevand eller grundvand, f.eks. i form af udledninger til eller fysiske ændringer af vandområder eller grundvandsforekomster?		X	Hvis »ja« angives hvilken påvirkning, der er tale om.
36. Er projektet placeret i et område med særlige drikkevandinteresser		X	
37. Er projektet placeret i et område med registeret jordforurening		X	
38. Er projektet placeret i et område, der i kommuneplanen er udpeget som område med risiko for oversvømmelse.		X	
39. Er projektet placeret i et område, der, jf. oversvømmelsesloven, er udpeget som risikoområde for oversvømmelse?		X	

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
40. Er der andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)?		X	
41. Vil den forventede miljøpåvirkning kunne berøre nabolande?		X	
42. En beskrivelse af de tilpasninger, ansøger har foretaget af projektet inden ansøgningen blev indsendt og de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller kompensere for væsentlige skadelige virkninger for miljøet?			

43. Undertegnede erklærer herved på tro og love rigtigheden af ovenstående oplysninger.

Dato: 20. maj 2021

Bygherre/anmelder:

Tine Kent Egedal
Digitalt signeret af
Tine Kent Egedal
Dato: 2021.05.20
13:30:49 +02'00'

Vejledning

Skemaet udfyldes af bygherren eller dennes rådgiver baseret på bygherrens viden om eget projekt sammenholdt med de oplysninger og vejledninger, der henvises til i skemaet. Det forudsættes således, at bygherren eller dennes rådgiver er fortrolig med den miljølovgivning, som projektet omfattes af. Bygherren skal ikke gennem præcise beregninger angive projektets forventede påvirkninger men alene tage stilling til overholdelsen af vejledende grænseværdier og angivne miljøforhold baseret på de oplysninger, der kan hentes på offentlige hjemmesider.

Farverne »rød/gul/grøn« angiver, hvorvidt det pågældende tema kan antages at kunne medføre, at projektet vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt. »Rød« angiver en stor sandsynlighed for VVM-pligt og »grøn« en minimal sandsynlighed for VVM-pligt. Hvis feltet er sort, kan spørgsmålet ikke besvares med ja eller nej. VVM-pligten afgøres dog af VVM-myndigheden. I de fleste tilfælde vil kommunen være VVM-myndighed.

Bygherres eller dennes rådgivers udfyldelse af skemaet er omfattet af straffelovens § 161 om strafansvar ved afgivelse af urigtige oplysninger til en offentlig myndighed.

Projektbeskrivelse Slusegård

Baggrund:

Staten har udpeget spærringen ved Slusegård som vandplansindsats.

Formålet med statens vandplanindsatser er at skabe bedre økologiske forhold i vandløbene, herunder bedre passagemulighed for vandløbsfaunaen.

Ved Slusegård's vandmølle anlæg forhindres den frie passagemulighed af de forskellige dæmnings- og sluse anlæg. Derfor er kommunen, af staten, pålagt at finde en løsning, således at den frie passagemulighed genoprettes. Bornholms Regionskommune har lejet konsulentfirmaet NIRAS til at finde en løsning. NIRAS har i samarbejde med BRK lavet rapporten, Forundersøgelse og detailprojekt for faunaspærring ROS-700, som BRK har fremsendt til SLKS som bilag til ansøgning om gennemførelse af projektet.

Mølle anlæggets nuværende funktion:

Vandet løber direkte fra Øle Å ind i vandmølledammen. Overløbsdæmnings overkant er lidt lavere end sluseportene til vandmøllen og ørredhuset. Derfor løber vandet over dæmningen når dammen er fuld. Ved meget store vandmængder, som forekommer nogle gange om året, ophober vandet sig i dammen og løber over ved møllen og ørredhuset. Derfor er anlægget indrettet, så man kan åbne den store sluse og slusen til ørredhuset og på den måde komme af med vandet. Disse sluser bliver ikke længere åbnet ved store vandmængder, da der ikke længere er fast tilsyn med anlægget. Det har resulteret i flere store oversvømmelser af området, med stor fare for at møllehuset og ørredhuset skulle lide skade. Projektets gennemførelse vil sikre anlægget mod ødelæggelser ved fremtidige store vandmængder og ligeledes forhindre den meget store ophobning af materiale i mølledammen, som følger med strømmen fra Øle Å's opland.

Oversigt over anlægget

Gennemgang af projektets enkeltdele.

Projektet går i sin enkelhed ud på at lede Øle Å's hovedstrøm uden om vandmølleanlægget således, at der skabes fri passagemulighed for vandløbsfaunaen. Dette skal gøres på en måde så vandmølleanlægget ikke mister sit oprindelige udseende og funktion. Når hovedstrømmen skal føres uden om anlægget er det vigtigt at sluser og dæmninger er tætte, således at der ved mindre vandføringer stadig er vand nok til både det projekterede omløb og til at opretholde vandstanden i mølledammen. I rapporten er der taget meget stor hensyn til Handlingsplan for Slusegårdens vandmølle og ørredhus, udarbejdet af SLKS i juni 2017. Således er mange af rapportens forslag til restaureringer i fuld overensstemmelse med Handlingsplanen.

Oprensning af mølledammen:

På grund af anlæggets konstruktion og manglende funktion ophobes store mængder mudder fra oplandet i dammen. Da man brugte anlægget blev muddret skyllet ud når møllen kørte og ørrehuset var i funktion. Oprindeligt gik ørrederne op gennem ørrehuset (når de ikke blev fanget) og samme vej ud efter gydningen. Nu er opgangsørrederne tvunget til at springe over

overløbsdæmningen, hvilket kræver meget store vandmængder. Nedgangsørrederne og smolten bliver fanget i vandmølledammen.

Mølledammen blev sidst oprenset for ca. 25 år siden, hvor det oprensede materiale blev lagt op i området mellem dammen og friløbet. Det har i den mellemliggende periode givet store problemer med japansk pileurt og brændenælder.

Mølledammen bliver oprenset i en tør periode. Erfaring fra tidligere oprensning viser, at gravemaskinen kan køre i bunden af dammen, hvilket gør oprensningen mere skånsom i forhold til dammens bredder, dæmninger og sluser. Oprensningen vil få en udstrækning fra dæmningen til og med den nye dæmning. Der bliver kun oprenset til gammel bund. Materialet bliver bortkørt af dumpervogne via den østlige skrænt som vist med stiplede linje på kortet. Årsagen til at oprensningen skal have en udstrækning op under den nye dæmning er at dæmningen skal stå på fast bund for at holde tæt.

Forårsbillede med vandmølle, ørredhus, dæmning og stigbord. Billedet viser ligeledes mølledammens tilgroning

Tætning af overløbsdæmning

Her ses et billede af overløbsdæmningen ved moderat vandføring. Utæthederne fremgår tydeligt. I forbindelse med oprensning af dammen fjernes materialet helt ind til dæmningen, hvorefter dæmningen tættes, ved at påfylde og komprimere ler på indersiden af dæmningen. Tykkelsen af lerfyldet er 0,5 m. ved dæmningsens overside og ca. 1,5 m. ved bunden. Kommunen ønsker at benytte lejligheden til at fuge stenene med mørtel. Vi gør det for at sikre at dæmningen holder tæt fremover.

Dæmningen ses ved stor vandføring hvor den er meget belastet og ved lille vandføring hvor utætheder er med til at tørlægge dammen.

Tætning af dæmning og sluser ved mølle og ørredhus

Dammen oprenses til fast bund foran dæmningen. Stensætningen afrenses for mudder og fugerne udfyldes med mørtel.

Stigbord, sandstenskanter ved stigbord samt indløbene til mølledam og ørredhus er meget utætte.

Træværk i stigbord udskiftes. Udføres i egetræ. Sandstenskanterne afrenses og fuges. Ligeledes udfyldes manglende fuger i indløbene til mølle og ørredhus.

Tætning af den store sluse

Den store sluse består af 8 selvstændige porte, så det er muligt at åbne lidt ad gangen. I handlingsplanen beskrives portene som noget klejne. Nye porte udføres i dobbelt 1" egetræ med en vandtæt membran imellem. Mellem portene og langs kanterne ud mod beton/u-jern monteres et vandtæt materiale. Bommen som portene løftes over udskiftes med en ny.

Udvidelse af eksisterende omløb

Det eksisterende omløb har aldrig virket fordi ørrederne følger den kraftigste vandstrøm og derfor prøver at forcere overløbsdæmningen, hvilket kun lykkes når der er ekstremt meget vand i åen. Derfor er det vigtigt, at lede hovedstrømmen udenom vandmølleanlægget.

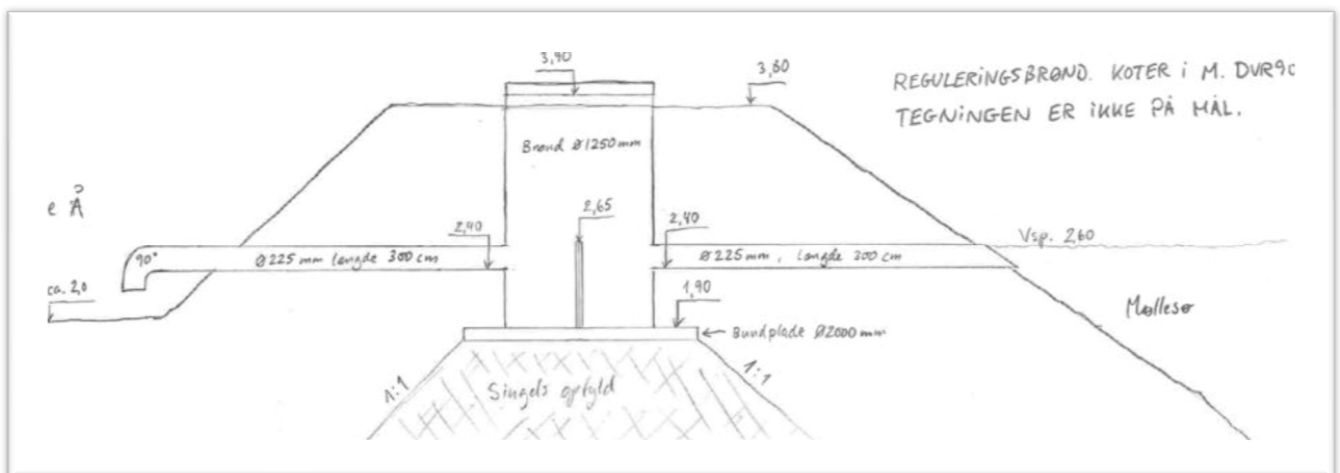

Det eksisterende omløb udvides til en bundbredde på 4 m., svarende til bredden på Øle Å opstrøms anlægget. Dybden vil være den samme som i det eksisterende omløb. Omløbet vil få nogenlunde samme forløb som nu. Blot vil tilslutningen til Øle Å nedstrøms overløbsdæmningen blive drejet lidt, så erosionen af den modsatte bred bliver så lille som mulig. Omløbets sider og bund samt modsatte bred sikres mod erosion ved udlægning af bortsprængt skiffer fra omløbet og natursten. I omløbet placeres større natursten for at give hvilebassiner og strømlæ for de optrækkende fisk. Brofæstet til træbroen lige nedstrøms overløbsdæmningen udvides med en meter for at sikre, at der er plads nok til den øgede vandstrøm.

Eablering af ny dæmning

En ny dæmning etableres som vist på ovenstående kort, uden for fredningsgrænsen. Dæmningen opbygges på fast undergrund efter oprensningen af mølledammen. Den opbygges af ler som komprimeres. Herover lægges afgraved materiale fra omløbet og muld. Nordsiden sikres mod erosion med stenmateriale fra omløbet samt tilførte natursten. Dæmningen får en højde på 1,2 m. over vandmølledammens vandspejl, en bredde i bunden på ca. 6 m. og på toppen ca. 2 m. Den bliver ca. 14 m. lang.

Midt i dæmningen placeres en brønd med indløb fra Øle å og udløb til vandmølledammen. I brønden placeres en overløbstærskel som regulerer vandstanden i vandmølledammen. Det vil sige at der løber ligeså meget vand til dammen som der løber ud ved de forskellige utætheder i sluseporte mv. således, at vandstanden i dammen er konstant.

Sikring af vand i friløbet

For at sikre, at der løber vand i Friløbet sættes koten på den store sluse 2 cm. lavere end koten på overløbsdæmningen og sluseportene ved ørredhus og vandmølle. Det bevirker at overskydende vand altid først vil løbe over den store sluseport og til friløbet.

Forklarende billeder

Billeder der viser de oversvømmelser af anlægget som vi oplever oftere og oftere. Uden indgreb ender det med store skader på anlægget.

Billederne viser dammens tilgroning. Der er kun 20-30 cm vand over mudderet.

Den store sluse som er i en ret dårlig forfatning. Mudderet i søen står helt op ad sluseportene så de ikke kan åbnes.

Overløbsdæmningen er meget utæt og dræner dammen ved små vandføringer. Udløbet af det nyere omløb ses lige til venstre for dæmningen. Det projekterede omløb vil udmunde helt til venstre i billedet.

Det projekterede omløb vil udmunde i billedets nederste venstre kant. Asketræet i billedets venstre side fjernes og stødet fjernes ved opgravning af omløbet.

Den projekterede dæmning placeres lige opstrøms udløbet fra Øle Å til det lille omløb. Derved kommer det uden for fortidsmindefredningen. På billedet er det lige bag fåret ved træet og derfra skråt over åen. Dæmningen får en højde på 1,2 m. over vandmølledammens vandspejl. Når den gror til vil den falde fint ind i omgivelserne.

Øle å

Ny Dæmning

Nyt omløb

Tætning af overløbsdæmning

Tætning af store sluse

Overløb

Oprensning af mølledam

Friløb

Tætning af sluser og dæmning